

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
propriarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Tertium

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Capvt XXXIV. Episcopo, Priori, & Archidiacono (a) Macloviensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74526](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74526)

pientes, s. t. de quâ plenâ fiduciam obtinemus, præsentium auctoritate mandamus, ut si evidens (c) necessitas, vel utilitas exigat, præbendas possis ejusdem Ecclesiæ de Capellis in perpetuum annexendis eisdem, sicut discretione prævia expedire videris, augmentare, reservata congrua singularum Capellarum presbyteris portione.

NOTÆ.

- (a) *V. Effic. in.*] Ita legitur in quinta compilatione Honorii III. *sub hoc tit. cap. 3.* Vespertiniensis diocesis est in Hungaria, suffraganea Archiepiscopi Strigoniensis, ut jam notavi in cap. 19. *de prescript.*
- (b) *Concessa.*] In perpetuum videlicet annexa, cum rectè uniri possint, congruâ portione, vicario constituta, cap. *postulasti, de rescript.*

cap. 3. *de offic. Vicar. cap. pervenit 29. de appel. cap. 6. de præbend. in 6.* Trident. *sess. 24. de reformation. cap. 15.* Illustrant Azor 2. tom. *lib. 6. cap. 28.* Garcia *de benefic. p. 12. cap. 1. per totum.* Solorzano 2. tom. *de jure Indiarum, lib. 3. cap. 14. num. 5.*

(c) *Necessitas, & utilitas.*] Quæ præstant justam causam unioni, ut docet Barbola *lib. 3. juris Eccles. cap. 16. §. 2.* & dicemus in cap. *sicut unire, de excess. Pralat.*

CAPVT XXXIV.

Episcopo, Priori, & Archidiacono (a) Macloviensi.

Dilectus f. G. pauper clericus in nostra proposuit præsentia constitutus, quod cum Decano, & Capitulo Ecclesiæ Beati Martini Andegaven, preces (b) direxerimus, & præcepta, ut ipsum quamcito se facultas offeret, in Canonicum reciperent, & in fratrem, vobis super hoc executoribus sibi datis: vacantibus interim duabus in Ecclesiâ præfata præbendis, dictus clericus ut mandatum nostrum exequeremini, circa ipsum, à vobis cum instantia postulavit: sed quia ipsorum Decani & Capituli procurator excipiendo proposuit nostras super hoc litteras non valere, eo quod in eis mentio non fiebat, quod præfatus Decanus ex donatione (c) Regis præbendarum ejusdem Ecclesiæ collationem haberet, vos mandati nostri executores non esse interloquendo dixistis, & sic illæ duæ præbendæ, quæ medio tempore vacuerunt, alii sunt collatæ, & dictus clericus occasione hujusmodi, quam vos malitiosè recepisse videmini, remansit hæctenus sine provisione frustratus: propter quod idem nostram audientiam appellavit, appellationi cujus dicimini derulisse. Nolentes igitur ut sæpeditus clericus frustratus à vobis, litterarum nostrarum commodo ulterius suspendatur, vobis firmiter mandamus, quatenus ratione hujusmodi, quam reputamus frivolum, non obstantè, mandatum nostrum ad vos pro ipso directum taliter sine difficultate qualibet exequamini, quod ipse propter hoc ad nos ulterius non recurrat, nec vos possitis de inobedientia reprehendi, quæ idololatriæ comparatur.

NOTÆ.

- (a) *Macloviens.*] Ita restituendam esse hanc inscriptionem notarunt Cujacius, & Cironius in præsentis. Macloviensis civitas, seu Macloviopolis, est in Gallia, prope Andegavensem, fere Oceano cincta, sancto Vincentio consecrata, ut tradit Chenu in serie Præfulum ipsius Ecclesiæ. Hic Episcopatus olim Aletensis dicebatur, translata autem fuit Sedes Episcopalis in civitatem Maclovium, quæ à sancto Maclovio ita nomen accepit, anno 1140. à Joanne Grilleo, qui ex Abbate Begardeni, Ordinis Cisterciensis, Episcopus Aletensis factus fuerat, ut referunt Cironius in præsentis, Carolus à sancto Paulo in *geograph. sacra. fol. 150.*
- (b) *Preces, & præceptoris.*] De his litteris monitoriis, præceptoris, & executoris, quantum omnium hic mentio fit, regi in cap. *ex litteris, de rescript.*
- (c) *Ex donatione Regis.*] Quo tamen jure Re-

ges Gallia conferrent præbendas hujus Ecclesiæ, non satis liquet, præcipue cum jus commune resistat, & cautum sit laicis, nullam competere de rebus Ecclesiasticis disponendi facultatem, ut præbavi in cap. *Ecclesia, de constit. & dicemus in cap. 2. de rebus Eccles.* Cui difficultati ut aliqui satisfaciunt, relati ab Arnulpho Ruseo in tract. *de Regalibus, opinione 4.* affirmant, præscriptione jus conferendi beneficia Regibus Gallia competere. Quæ solutio facile refellitur, siquidem præscriptio non tollit incapacitatem laicorum circa Ecclesiasticas res administrandas, cap. *causam 7. de prescript. & talis præscriptio in iusta omnino esset, cap. clericus de iudicis:* nec magis felicitet Joan. Andreas, & Monachus in cap. *licet, de præbend. in 6.* dum docent Reges Gallia beneficia conferre posse propter factam unctionem, quam suscipiunt dum coronantur, juxta formam præscriptam in cap. 1. §. *unde in veteri, de sacra unctione.* Sed hæc unctio non tribuit aliquam capacitatem laicis circa ecclesi-

fiaticas res administrandas: & licet alii laici un-
ctionem recipiant tempore baptisimi, & similiter
omnes Reges ungi possint, juxta ea quæ adduxi
in *dist. cap. unico, de sacra unctione*, non tamen
idèd in aliquo gradu clericali constituuntur, sed
laici manent, *cap. clericos, 21. dist. cap. si quis demcept*
16. q. 7. His ergo omisissis sententiis, verius dicen-
dum est, jurè Regaliæ, & Patronatus præbendas,
& beneficia, de quibus in præfenti, conferre po-
uisse, cum enim illis temporibus intra jura Re-
galia Rex Francorum custodiam vacantium Ec-
clesiarum, & per consequens collationem præ-
bendarum interim vacantium haberet, ut con-
stat ex testamento Philippi Augusti apud Rigor-
dum, ibi: *Præterea præcipimus, quod si præbenda,
vel beneficium aliquod Ecclesiasticum vacaverit,
quando Regalia in manu nostra venient, secundum
quod melius, & honestius poterint Regina, & Ar-
chiepiscopus, viri honesti, & literatis consilio fra-
tris Bernardi conferant; salvis tamen donationibus
nostris, quas per literas nostras patentes quibusdam
facimus.* Hoc jus non abnuit D. Ludovicus con-
suetudine nixus, Willelmus Nangis de gestis san-
cti Ludovici, ibi: *Sanè in beneficiis Ecclesiasticis con-
ferendis, quæ ad patronatum, sive donationem ipsius
pertinebant, Deum semper præ oculis habebat, &
electis & probatis personis, ea quantum poterat, con-
ferebat, præcipue autem in Ecclesiis Cathedralibus,
ubi Sede vacante ratione custodia Regalium, ex
consuetudine pertinebat ad eum collatio præbenda-
rum, quas personas inquiri & eligi faciebat per Can-
cellarium Parisiensem, & alios viros bonos.* Idem-
que jus consuetudine partum agnovit Innocen-
tius III. rescripto ad Philippum Augustum, *tom.*
2. libr. Gall. tit. 26. num. 5. in quo jus collatio-
nis præbendarum vacante Laudunensi Ecclesia,
dicitur pertinere ad Regem, secundum antiquam,
& approbatam consuetudinem, Libertatem
collationis Regiæ præbendarum Sede vacante usu
cepit Trecentis Ecclesia, addito Philippi Augusti
diplomate, apud Camuzatium: *Præterea de do-
natione præbendarum, quæ vacarunt in Ecclesia B.
Petri Trecentis vacante Sede illa, quia non invenie-
bamus aliquem qui vidisset, quod non eas dedisse-
mus, aut quod genitor noster pie recordationis Rex
Ludovicus, ipsas tempore vacantis Sedis vacantes de-
disset, & quia etiam ex assertione plurium audivimus;
quod præbenda, Archidiaconatus, & alia beneficia
tempore illo vacantia futuro reservarentur Episcopo
Trecentis ad conferendum quibus vellet, concedi-
mus dilecto nostro Hervæo Trecentis Episcopo, ut ea
conferat, & donationem illorum habeat, tam ipse,
quam successores ejus Episcopi Trecentis.* Quæ
verba sic se habent in catalog Trecentis Episco-
porum. Latè jus hoc Regum Gallie fundant,
immo & aliquorum Ducum & Comitum, P.
Marcha *lib. 8. concord. cap. 18. cum sequentibus,*
Alteffera de Ducibus *cap. 8.* Philippus Probus *q.*
49. per cor. Petrus Gregorius lib. 15. synagm.
cap. 12. Robertus lib. 3. rer. judic. cap. 1. Cho-

pinus de dominio lib. 2. tit. 9. & de sacra pol.
lib. 1. tit. 3. num. 7. Solorzanus tom. 2. lib. 3. cap.
12. num. 28. Idem jus Regaliæ viguisse in An-
glia latè constat in *cap. 6. de jure patron. in 1. collect.*
Regibus etiam Francorum competere jus con-
ferendi primò vacantiam præbendam in sin-
gulis Ecclesiis Cathedralibus, & Collegiatis,
probat Alteffera de Ducibus *cap. 9.* Alio quam
Regalium nomine, nempe jure patronatus, ple-
rumque ad Principes lætiales pertinet ple-
num jus conferendi dignitates, præbendas, &
alia beneficia, *cap. cum inter, de consuet. cap.*
dilecto, de testibus, cap. final. de concess. præbend.
junctis traditis à Petro Gregorio *lib. 1. part. 1.*
tit. 28. cap. 11. Ex quo jure etiam olim donatio
præbendarum Andegavorum spectabat ad
Regem Gallie, cum Ecclesia ipsa Cathedralis
à Carolo Magno constructa fuisset, nec tennis
censùs dote cur ulita, ut constat ex ipsa charta
fundationis, quam refert Chopius *lib. 2. de*
sacra pol. tit. 3. in hæc verba: *Carolus, &c. Man-
riolus Episcopus Andegavorum civitatis, qui mo-
nasterio sancti Stephani, qui est sub urbe ipsius ci-
vitatibus, prope murum constructum, prælit, nobis
suggessit, ut quod antecessores Reges ipsi monaste-
riolo ad ipsius lumen Ecclesie sancti Maurini con-
cesserunt, & nos modo per mercedis nesti, e augmen-
tum tale beneficium ex concedere deberemus, ut in
locella illa ipsius monasterii, in quibuscunque pa-
gis, vel territoris liber, ea videatur habere, nul-
lus iudex publicus, nec ad causas audendum, nec
ad infrandas, nec freda exigendum, nec hostilita-
tes, nec mansiones, aut paratas faciendas, nec ulla
redhibitiones requirendum, nec qua sicut à longo tem-
pore fuit consuetudo, exaltandum pro nostro augmen-
to sub divinitatis nomine in luminaribus sancti Mau-
rini gloriosi Martyris concedere deberemus, quod ista
& fecimus, &c.* Unde cum hoc jus erogandi præ-
bendas Rex Decano ipsius Ecclesie concessisset,
in eum que transulisset, Decanus, & Canonici in
præfenti specie allegabant literas impetratas ad
præbendam proximè vacantiam in ipsa Ecclesia
concedi debere, expressè ipsius præbendæ innata
qualitate, videlicet quod ad Regem ejus collatio
spectabat; eam tamen excusationem Decani, &
Capituli, ut frivolam rejecit Innocentius in præ-
fenti, & meritò, cum collatio ipsarum præbenda-
rum residens penes Decanum redierit ad suam na-
turam, & ad communes juris canonici regulas,
juxta quas plenissima beneficiorum Ecclesiastico-
rum dispositio semper est penes Pontificem, *cap. 2.*
hoc tit. 106. Et licet ex jure quod Rex Gallie in De-
canum transulit, Decanus ipse præbendas con-
ferret; tamen Pontifex præbendas etiam jurispa-
tronatus Ecclesiastici conferre potest, *cap. cum*
dilectus, de jure patron. docet Boëtius Epon. *99. be-*
rdic. tit. de Regalibus, num. 15. unde rectè Pontifex
in præfenti prædictam Decani allegationem ut fri-
volam rejecit.